

Täysin purjein eteenpäin

Purjehdusta intohimoisesti harrastava lietolainen **Niko Salomaa** vammautui vakavasti vuonna 2008. Nyt neljä vuotta myöhemmin hienosti kuntoutunut sitkeä nuori mies toteutti unelmansa ja edusti Suomea Lontoon paralympialaisissa syyskuussa.

Teksti Mirka Sillanpää

NELJÄ VUOTTA SITTEN armeijassa tapaturmaisesti vammautunut Niko Salomaa kulki vielä vuonna 2009 pyörätuolilla.

– Paralympiakomitean talvipäivät pidettiin sinä vuonna Helsingissä. Kun joukkueenjohtaja **Kimmo Mustonen** kuuli purjehdustaustastani, hän ehdotti treenaamista tavoitteena Lontoon 2012 paralympialaiset. Aikataulu kuulosti tiukalta, mutta päätin yrittää, terveyden ehdoilla tietenkin, Salomaa muistelee.

Ennen vammautumistaan eri venealuokassa kilpaillut Salomaa treenasi alkuun Naantalın Pursiseuran veneellä. Oman 2.4mR-veneeseen Salomaa sai vuonna 2010, ja seuraavana vuonna olivat edessä ulkomaan kisat.

– Paralympiapaikka irtosi Weymouthin karsinnoista viime vuoden heinäkuussa, ja siitä asti treenasin täysipäiväisesti Lontoota varten. Minulle oli todella iso saavutus jo se, että sain kisapaikan kolmessa vuodessa ja vielä joukon nuorimpana.

– Kisat kestivät viisi päivää, ja joka päivä oli kaksi starttia. Tähän mennessä Suomen paras sijoitus purjehduksen paralympialaisissa on ollut kahdeksas sija, ja vähintään sitä lähdin tavoittelemaan, mutta sijoituin lopulta kahdenneksitoista. En ole kuitenkaan murheellinen, sillä kaikki osallistujat olivat kovia tyyppejä. Se oli hieno kokemus, Salomaa sanoo.

Salomaan ”kakkosnelosta” eli 2.4mR-luokan venettä ohjataan joko jalkapolkimilla tai vaihtoehtoisesti käsin pinnaohjauksella. Tarvittavat ohjaukset tulevat istuinlaatikon etureunaan, jossa ne ovat aina käden ulottuvilla.

– Kakkosnelonen on siitä hieno vene,

että se ei vaadi purjehtijalta juurikaan fyysisiä ominaisuuksia, vaan ratkaisevassa asemassa ovat purjehdustaito ja taktiikka, Turun pursiseuraa edustava Salomaa sanoo.

Perheen ainoa purjehtija

Nyt 24-vuotias Salomaa innostui purjehduksesta reilun kymmenen vuoden ikäisenä. Alkuun hän purjehti muutaman vuoden optimistijollalla, kunnes teini-ikäisenä kasvoi veneluokasta ulos.

– Perheessämme kukaan muu ei purjehtinut, isä kyllä moottoriveneillä ja kalasti, mutta purjehdus oli alusta lähtien täysin minun juttuni, joka vei heti mennessään. Kun ystäväni saivat 15-vuotiaana oman mopon, minä sain optimistijollan.

Jollan jälkeen Salomaa siirtyi kilpailemaan isompaan Laser Radial -luokkaan ja myöhemmin Laser Standard -luokkaan.

– Noina vuosina Suomen purjehduspiirit tulivat tutuiksi ja sain lajin parista paljon ystäviä. Ehkä siksikin paluu saman lajin pariin vammautumisen jälkeen tuntui helpolta. Tänäkin vuonna olympialaisissa kilpaili monta hyvää purjehduskaveria.

Ylioppilaaksi kirjoitettuaan Salomaa päätti pitää välivuoden ja lähteä maailmalle purjehtimaan.

– Lähdimme viemään Swania Suomesta Las Palmasiin ja sillä reissulla ehti kyllä sattuua vaikka mitä. Las Palmasiin päästyämme otin pestin toiseen veneeseen, jolla purjehdimme Kap Verdelle ja sieltä Rioon Etelä-Amerikkaan. Kiersimme myös Kap Hornin ja teimme muun muassa neljän viikon reissun Etelänapamantereelle.

Kaiken kaikkiaan Salomaa oli reissussa puolisen vuotta. Vene meni rikki Kap Hornis-

sa, jonka vuoksi Salomaa palasi Suomeen suorittamaan asepalvelustaan, samalla hän osallistui myös yliopiston pääsykokeisiin.

– Sain paikan Vaasan yliopistosta, mutta päätin ensin mennä armeijaan, vuosi oli 2008. Armeijassa vammauduin tapaturmaisesti. Onnettomuuden jälkeen mikään ei ensin liikkunut kaulasta alaspäin, ja sairaalasängyssä maatesani mietin, mikä itselleni on elämässä tärkeää. Päätin, että jos tästä selviydyin, haluan purjehtia.

Purjehdus auttanut kuntoutumaan

Sisukas ja positiivinen nuori mies on kuntoutunut hämmästyttävän hyvin. Kävelysauvan avulla sujuvat lyhyemmät matkat, pidempiä varten tarvitaan vielä toistaiseksi pyörätuolia.

– Vietin ensin Tyksissä ja sen jälkeen Käpylän kuntoutuskeskuksessa yhteensä kuusi kuukautta. Vasen puoli kropasta toimii jo hyvin, mutta oikean puolen kanssa täytyy vielä tehdä töitä. Nykyään käyn kolme kertaa viikossa fysioterapiassa.

– Purjehdus on minun henkireikäni. Se on saanut minut liikkeelle ja pitänyt raiteilla. Hienointa purjehduksessa on se vapauden tunne, kun vene irtoaa laiturista, silloin kaikki muu unohtuu. Purjehtiessa mennään tuulen mukaan ja reitin voi valita itse, ei ole kaistoja eikä ennalta määrättyjä reittejä.

Viime vuoden ajan Salomaa on keskittynyt pelkästään purjehdukseen.

– Vaikka alussa päätin, että treenaan terveyden ehdoilla, ennen kisoja työnsin kuitenkin pienet kivut syrjään. Viimeinen kuukausi ennen Lontoota mentiin purjehduksen ehdoilla, nyt kisojen jälkeen voin taas keskittyä kuntoutumiseen.

Kuva Esko Keski-Oja

LIEDON SÄÄSTÖPANKKI tuki **Niko Salomaata** hänen matkallaan Lontoon 2012 paralympialaisiin. Kesäkuussa allekirjoitettu yhteistyösopimus on voimassa vuoden 2013 loppuun asti.

– Liedon Säästöpankissa ymmärretään, että vammaisurheilu voi olla huippu-urheilua siinä missä muukin urheilu. Tuloksia ei synny ilman systemaattista harjoittelua ja sitoutumista. Ilman hyviä tukijoita täysipainoinen harjoittelu olisi mahdotonta, yhteistyöstä iloitseva Niko Salomaa sanoo.